

ת"פ 29335/04/20 - מדינת ישראל - רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נגד שמואל קוגן

בית משפט השלום בקריית גת - בשבתו בבימ"ש אשקלון

ת"פ 29335-04-20 רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע ואח' נ' קוגן
ת"פ 3619-02-20 רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע ואח' נ' קוגן

מספר בקשה: 2

בפני	כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מאשימה	מדינת ישראל - רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע באמצעות ב"כ עו"ד ניר פיינר
נגד	שמואל קוגן באמצעות ב"כ עו"ד אביחי ויצמן
נאשם	

החלטה

רקע

1. כנגד הנאשם תלויים ועומדים 2 כתבי אישום המייחסים לו ביצוע 3 עבירות של נהיגה בחוף ים, עבירות לפי **סעיפים 2+7 לחוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, תשנ"ז - 1997** (להלן: "**חוק איסור נהיגה בחוף הים**").

מעובדות כתבי האישום עולה כי בתאריכים הרלוונטיים לכתבי האישום היה הנאשם הבעלים של רכב מסוג טויוטה מ.ר. 96-984-78 (להלן: "**הרכב**").

ביום 27/08/18 בשעה 18:50 או בסמוך לכך, ביום 08/05/19 בשעה 17:52 או בסמוך לכך, וביום 11/10/19 בשעה 15:37 או בסמוך לכך, חנה הנאשם את הרכב במרחק של פחות מ-100 מטרים מקו המים בחוף ים זיקים, וזאת בניגוד לשילוט המצוי לאורך החוף האוסר על נהיגה בחוף הים. כל זאת עשה הנאשם ללא היתר למעשיו.

טענות הצדדים

2. במענה לכתב האישום טען ב"כ הנאשם טענה מקדמית לפיה **כתב האישום הוגש בחוסר סמכות עניינית**.

ב"כ הנאשם טען כי כאשר קיבל את חומרי החקירה בעניין העבירות אשר בוצעו לכאורה בתאריך 08/05/19 ובתאריך 11/10/19, מצא כי קיימות בתיק החקירה 2 הודעות על הטלת קנס מנהלי קצוב בגין אותם אירועים. משכך, בהתאם **לסעיף 15 לחוק העבירות המינהליות תשמ"ו-1985** (להלן: "**חוק העבירות המינהליות**"), אשר לא מאפשר הגשת עמוד 1

כתב אישום במידה ונמסרה לנאשם הודעה על הטלת קנס מנהלי, טען כי בגין אירועים אלה לא ניתן להגיש כתב אישום, ומשכך יש להורות על ביטול האישומים הללו.

כמו כן, טען ב"כ הנאשם כי קיבל עמדה עונשית מטעם המאשימה במסגרת תיקים אלה, אשר אותה הציג לנאשם וקיבל הסכמתו אליה, אך משחזר לב"כ המאשימה עם תשובה זו - שינה ב"כ המאשימה עמדתו העונשית ובכך **הפר את ההבטחה השלטונית** אשר ניתנה לנאשם.

ב"כ הנאשם לא צירף כל מסמך לביסוס טענותיו.

3. ב"כ המאשימה טען כי יש לדחות טענות ב"כ הנאשם.

באשר לטענת **חוסר הסמכות העניינית** טען ב"כ המאשימה כי מאחר וב"כ הנאשם לא הציג כל טופס שנמסר לנאשם, ואף ציין בטענותיו כי גם לא ניגש פקח לנאשם בעת ביצוע העבירות - לא בוצעה מסירה בהתאם **לסעיף 228 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982** (להלן: "חסד"פ"), ואך נטען כי קיימות הודעות קנס בחומר החקירה שהועבר לידי ההגנה **לאחר** הגשת כתב האישום.

כמו כן, ב"כ המאשימה טען כי מאחר ולא בוצעה 'מסירה' בדרכים המפורטות **בסעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי**, ואף בעת המשא ומתן בין הצדדים לא הציג הנשם כל ראיה לביצוע המצאת ה"טופס" לידי הנאשם טרם הגשת כתב האישום - ניתן ללמוד כי לא בוצעה "מסירה" המצדיקה ביטול האישומים כנגד הנאשם.

לביסוס טענתו הפנה ב"כ המאשימה אף **לסעיף 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד - 1974** (להלן: "התקנות") העוסק בחזקת המסירה, ממנו עולה כי מאחר ולא נמסרה לידי הנאשם הודעה על ביצוע העבירה, ואף לא נשלח אליו מכתב רשום מטעם המאשימה - לא קיימת אף חזקת מסירה.

ב"כ המאשימה הבהיר כי כפי שהוסבר לב"כ הנאשם, הימצאות טפסים שהם ברירות משפט בתיק החקירה הם תוצאה של נוהל הנובע מהיעדר גישה למסוף מידע על ידי הפקח בשטח בעת ביצוע האכיפה, אשר מחייבות רישום דוח מתעד של העבירה על גבי הטופס, ולאחר מכן העברתו לבדיקה פנימית במשרדי המאשימה. כאשר מטרת הבדיקה היא לקבוע האם מדובר בעבירה שניה המחייבת מתן כפל קנס או האם מדובר בעבירה שבוצעה בניסיונות המצדיקות הגשת כתב אישום.

לעניין טענת **ההבטחה השלטונית** טען ב"כ המאשימה כי הוסבר לב"כ הנאשם שטענתו ביחס לברירות המשפט תיבדק, **וככל שדבריו יתבררו כנכונים** - ניתן יהיה לאשר הסדר טיעון הכולל הסכמה עונשית. אולם, בבירור שנערך על ידי נציג המאשימה התברר כי טענתו לא נכונה, ומשכך נשמט הבסיס להסכמה אשר כאמור הובהר שהיא מותנית. כמו כן, ב"כ המאשימה טען כי נאמר לב"כ הנאשם מפורשות כי אם יתברר שאין בסיס לטענת ההגנה בדבר המסירה של ההודעות -

תדרוש התביעה עונש גבוה הרבה יותר.

המסגרת הנורמטיבית

4. סעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ"), קובע כי "לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן-

(2) חוסר סמכות עניינית;

...

(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית."

5. באשר לטענה לפי סעיף 149(2) לחסד"פ -

סעיף 7 לחוק איסור נהיגה בחוף הים קובע כי:

(א) הנוהג ברכב בחוף הים בניגוד להוראות סעיף 2, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

(ב) עבירה לפי סעיף זה היא עבירה מסוג העבירות של אחריות קפידה.

סעיף 8 לחוק העבירות המינהליות קובע כי:

(א) היה למפקח או לרשם יסוד סביר להניח כי אדם עבר עבירה שדינה קנס מינהלי קצוב לפי סעיף 2(ב) או סעיף 2(ג), רשאי הוא להטיל עליו את הקנס המינהלי שנקבע לאותה עבירה.

(ב) הודעה על הטלת הקנס תומצא לנקנס לפי טופס שנקבע, ותכיל את הפרטים הבאים:

(1) שם הנקנס ומענו;

(2) תיאור תמציתי של העובדות המהוות את העבירה;

(3) ציון המקום והזמן שבהם נעברה העבירה, במידה שאפשר לבררם;

(4) ציון הוראות החיקוק שבהן נקבעה העבירה;

(5) הקנס המוטל.

סעיף 15 לחוק העבירות המינהליות אף קובע כי: **"קביעת עבירה כעבירה מינהלית אין בה כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש בשלה כתב אישום, כאשר הוא סבור שהנסיבות מצדיקות זאת מטעמים שיירשמו, ובלבד שטרם נמסרה הודעה על הטלת הקנס..."**

6. סעיף 228(ב) לחסד"פ קובע כי כאשר קיים יסוד להניח כי אדם פלוני עבר עבירה של ברירת משפט, רשאי הגורם המוסמך **"למסור לו"** הודעת תשלום קנס, וזו תהיה **"בטופס שנקבע ופורטו בה העבירה ושיעור הקנס שנקבע לה"**.

סעיף 228(ד) לחסד"פ מוסיף וקובע כי: **"קביעת עבירה כעבירת קנס, אין בה כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש בשל אותה עבירה כתב אישום, אם הוא סבור שנסיונות העבירה מחייבות את בירור המשפט, ובלבד שטרם נמסרה הודעת תשלום קנס לפי סעיף קטן (ב)..."**

סעיף 237(א) לחסד"פ קובע כי המצאת מסמך, טרם מינוי סנגור, יכולה להיעשות בדרכים הבאות: במסירה לידי הנאשם, לידי בן משפחה או מורשה, או במשלוח מכתב רשום עם אישור מסירה.

כמו כן, **סעיף 44 לתקנות** קובע כי קיימת חזקת מסירה בעבירות קנס כאשר חלפו 15 ימים מיום שנשלחה הודעה לתשלום קנס בדואר רשום אף אם לא קיימת חתימה על אישור המסירה, אלא אם כן הוכיח הנמען כי לא קיבל את ההודעה מסיבות שאינן תלויות בו.

מכל המפורט עולה כי על מנת שיוטל קנס על נאשם - יש להודיע לנאשם על הטלת הקנס ולמסור לו ההודעה, וזאת באמצעות טופס מפורט, ובדרכים המפורטות בחוק.

7. באשר לטענה לפי סעיף 149(10) -

בפרשת יפת (ע"פ 2910/94 יפת נגד מדינת ישראל (28/02/96)) נקלטה לראשונה טענת ההגנה מן הצדק כאמצעי הגנה מפני התעמרות מצד הרשויות כלפי נחקרים ונאשמים ונקבע בה מבחן "ההתנהגות הבלתי נסבלת של הרשות".

בהמשך הורחבה הדוקטרינה ונקבע בפרשת בורוביץ' (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נגד בורוביץ' (31/03/05)) מבחן גמיש יותר לקבלתה - מבחן "הפגיעה הממשית בתחושת הצדק וההגינות".

בפסק דין זה נקבע מבחן תלת שלבי לקבלת ההגנה - שלב ראשון, בחינת הפגם ועוצמתו, שלב שני, בחינה האם קיום ההליך הפלילי, בשים לב לקיום הפגמים, יש בו משום פגיעה בתחושת הצדק וההגינות ושלב שלישי, בחינת הסעד ההולם המאזן בין כלל השיקולים.

במסגרת **תיקון 51 לחסד"פ**, בשנת 2007, נקלטה דוקטרינת "ההגנה מן הצדק" לספר החוקים, ובהתאם להוראת **סעיף 149(10) לחסד"פ** נקבע כי ככל שהגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומד בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית, אזי תתקבל הטענה.

כמו כן, לאחרונה קבע בית המשפט העליון כי "דוקטרינת ההגנה מן הצדק ככלל, ... - אינן מוגבלות בקיומו של **מניע פסול העומד בבסיס פעולות הרשות...**" (רע"פ 1611/16 מדינת ישראל נגד יוסף ואח' (31/10/18)).

מן הכלל אל הפרט

סמכות עניינית

8. מטענות ב"כ הנאשם בפניי עולה כי רק משקיבל את חומרי החקירה בעניין העבירות אשר בוצעו לכאורה על ידי הנאשם, מצא כי קיימות בתיק החקירה 2 הודעות על הטלת קנס מנהלי קצוב בגין האירועים אשר התרחשו בתאריכים 08/05/19 ו- 11/10/19.

יוער כי אף את ההודעות הללו לא הגיש ב"כ הנאשם כתמיכה לעתירתו.

מהחקיקה אשר הוצגה לעיל עלה כאמור כי הודעת קנס אשר מסירתה מובילה להיעדר יכולת מצד המאשימה להגיש כתב אישום בגין אותה עבירה חייבת להיות כזו שנמסרה לנאשם, בטופס ייעודי ומפורט, ובדרכים המתחייבות על פי החוק.

מאחר וב"כ הנאשם לא הציג כל טופס שנמסר לנאשם, ואף לא טען כי הנאשם קיבל טופס כלשהו בעניין זה מטעם המאשימה, ובוודאי שלא בדרכים המפורטות לעיל, ניתן להסיק שלא נשלח כל טופס שכזה לנאשם וברי כי לא נמסר לידיו.

ב"כ המאשימה אף הבהיר מהו הנוהל אשר חייב הימצאות מסמכים אלה בתיק החקירה אשר הומצא לאחר הגשת כתב האישום לב"כ הנאשם כחלק מהכנת התיק טרם הגשת כתב אישום.

9. לאור המפורט, אני קובעת כי לא נמסרה הודעה לנאשם בדבר הטלת קנס, ומשכך אני דוחה טענת ב"כ הנאשם לפיה יש להורות על ביטול האישומים בהם הואשם בגין האירועים אשר התרחשו לכאורה ביום 08/05/19 וביום 11/10/19.

הבטחה שלטונית

10. ב"כ המאשימה הבהיר בתגובתו כי הוסבר לב"כ הנאשם שעמדה עונשית מוסכמת תינתן רק באם טענתו ביחס ברירות המשפט תתברר כנכונה לאחר בדיקה עם הגורם המוסמך, וכי במקרה שיתברר אחרת - תדרוש התביעה עונש

חמור יותר באופן משמעותי. משנמצא כי לא כך הם פני הדברים ואין בסיס לטענת ב"כ הנאשם - לא התגבשה ההסכמה.

לאור המפורט, לא שוכנעתי כי ניתנה לנאשם הבטחה שלטונית, וכי לא קיים חשש שהגנתו של הנאשם קופחה באופן שלא מאפשר לו להתמודד עם חומר הראיות נגדו או להוכיח את גרסתו, ובוודאי לא באופן שעולה כדי 'סתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית'.

11. משכך, אני דוחה טענת ב"כ הנאשם אף לעניין זה.

12. מזכירות תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, 1 ספטמבר 01 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.